

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	๗
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.4 วิธีการศึกษา	5
1.5 ขอบเขตการศึกษา	9
1.6 ประโยชน์จากการศึกษา	11
บทที่ 2 ทฤษฎี และทบทวนวรรณกรรม	
2.1 ความเป็นมาของชาวลัวะ	13
2.1. 1 ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์	13
2.1. 2 ลักษณะการตั้งถิ่นฐาน	18
2.1. 3 ประเพณี และวัฒนธรรม	27
2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	31
2.2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐาน	31
2.2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับคุณค่า และเอกลักษณ์ของชุมชน	40
2.2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับพัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลง	44
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49

บทที่ 3	ลักษณะโดยทั่วไปของพื้นที่ศึกษา	
3.1	อาณาเขต และที่ตั้ง	56
3.1.1	ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศ	56
3.1.2	ลักษณะทางสังคม	56
3.2	ลัษณะบ้านดง	61
3.2.1	อาณาเขต และที่ตั้ง	61
3.2.2	ความเป็นมาของบ้านดง	62
3.2.3	จำนวนประชากรแยกตามเพศ และอายุ	62
3.2.4	ภาพถ่ายทางอากาศ และแผนผัง	64
บทที่ 4	ระเบียบวิธีวิจัย	
4.1	การออกแบบวิธีการศึกษา	65
4.2	กรอบการวิจัย และขั้นตอนการวิจัย	66
4.3	การวิเคราะห์ข้อมูล	71
บทที่ 5	ผลของการศึกษา	
5.1	กำเนิด และพัฒนาการของชุมชนชาวลัวะบ้านดง	75
5.2	องค์ประกอบทางกายภาพของชาวลัวะบ้านดง	114
5.2.1	การจัดองค์ประกอบระดับหมู่บ้าน	114
5.2.2	การจัดองค์ประกอบระดับกลุ่มเรือน	118
5.2.3	การจัดองค์ประกอบระดับบ้านพักอาศัย	121
5.3	พัฒนาการที่ส่งผลต่อรูปแบบของที่ว่าง	125
5.3.1	ด้านกายภาพ	126
5.3.2	ด้านเศรษฐกิจ และสังคม	128
5.3.3	ด้านครอบครัว	129
5.3.4	ด้านความเชื่อ	130
บทที่ 6	อภิปราย และสรุปผล	
6.1	ลักษณะรูปแบบของการตั้งถิ่นฐาน และการจัดองค์ประกอบทางกายภาพ	135
6.1.1	รูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมของบ้านดง	136
6.1.2	รูปแบบการจัดสภาพแวดล้อมของกลุ่มเรือนพักอาศัย	136

6.1.3 รูปแบบการจัดแผนผังของเรือนพักอาศัย	138
6.2 สาเหตุ ปัจจัย และอิทธิพลที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการพัฒนา และการเปลี่ยนแปลง การจัดองค์ประกอบทางกายภาพ และภูมิทัศน์วัฒนธรรม	141
6.3 ข้อเสนอแนะ	147
บรรณานุกรม	152
ภาคผนวก	158
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแบบฟอร์มการสัมภาษณ์	159
ภาคผนวก ข แผนพัฒนา พ.ศ. 2555 – 2557 ของบ้านคง ต.ห้วยห้อม	161
ประวัติผู้เขียน	163

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
2-1	ความแตกต่างของความเชื่อเรื่องผีตามสายของแต่ละครอบครัว	27
3-1	แสดงจำนวนหมู่บ้าน บ้านพัก ประชากร ต.ห้วยห้อม	59
3-2	แสดงจำนวนประชากรแยกเพศและอายุ	63
5-1	รายละเอียดผู้อยู่อาศัยในบริเวณดั้งเดิม ของบ้านดง	90
5-2	รายละเอียดผู้อยู่อาศัยในบริเวณดั้งเดิม ของบ้านดง	107
6-1	ความแตกต่างของการปรับปรุงต่อเติมก่อน และหลัง	145

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า	
1-1	สภาพแวดล้อมในอดีต และปัจจุบัน บ้านดง	4
1-2	ภาพถ่ายทางอากาศ พ.ศ. 2545 ของ บ้านดง	8
1-3	แผนผังแสดงขอบเขตการวิจัยของ บ้านดง	9
2-1	แผนที่ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติกในประเทศไทย	14
2-2	เส้นทางอพยพเข้าสู่ไทยของชนกลุ่มน้อยจากจีนและทิเบต	18
2-3	การตั้งถิ่นฐานของชาวเขาเผ่าต่างๆ ในภาคเหนือของไทย	19
2-4	ลักษณะการใช้พื้นที่ในการวางผังชุมชนชาวลัวะ	21
2-5	ลักษณะการใช้พื้นที่ในการวางผังชุมชนชาวลัวะ บ้านเฮาะเก่า	24
2-6	ผังเรือน และหลังคาของ นายดี ประชามีบุญ	24
2-7	เรือนชาวลัวะ ที่ บ้านบ่อหลวง อ.ฮอด	26
2-8	หญิงชาวลัวะ ปั่นฝ้ายเป็นชีวิตประจำวัน	26
2-9	แผนภูมิการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของชุมชน	45
3-1	แผนที่ ต.ห้วยห้อม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	55
3-2	แผนที่ ต.ห้วยห้อม อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	57
3-3	ภาพถ่ายทางอากาศของบ้านดง พ.ศ. 2552	64
3-4	แผนผังขอบเขตของบ้านดง พ.ศ. 2554	64
4-1	ตัวอย่างการบันทึกภาพถ่ายสภาพแวดล้อมของชุมชนบ้านดง พ.ศ. 2553	69
4-2	ตัวอย่างการบันทึกภาพถ่ายสภาพแวดล้อมของชุมชนบ้านดง พ.ศ. 2553	69
4-3	ตัวอย่างการบันทึกภาพถ่ายสภาพแวดล้อมของชุมชนบ้านดง พ.ศ. 2553	71
5-1	แผนผังสมมติฐานประกอบแนวความคิดการจัดผังของชาวลัวะ	77
5-2	ภาพบ้านดงในอดีต 2536	80
5-3	แผนผังบ้านดงตั้งแต่เริ่มก่อตั้งจนถึง 2535	83
5-4	ภาพบ้านดง พ.ศ. 2536	85
5-5	กำเนิดและพัฒนาการของบ้านดงตั้งแต่ 2520 – 2554	88
5-6	การจัดองค์ประกอบของผังหมู่บ้านดง	116

5-7	การจัดผังพื้นที่ของหมู่บ้านดง	117
5-8	การจัดองค์ประกอบระดับกลุ่มเรือนของบ้านดง	119
5-9	การจัดองค์ประกอบระดับบ้านพักอาศัยประเภทช่วงเวลา	122
5-10	การจัดองค์ประกอบระดับบ้านพักอาศัยประเภทศาสนา	124
5-11	การกระจายตัวของศาสนารอบเสาศะกังบ้านดง	133
6-1	รูปแบบการตั้งถิ่นฐานในปัจจุบันของบ้านดง	136
6-2	พัฒนาการบ้านพักอาศัยของบ้านดง	139

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
4-1 กรอบงานวิจัย	66
6-1 การเข้าถึงพื้นที่ของกลุ่มเรือนระดับครอบครัว	137
6-2 การเชื่อมโยงพื้นที่ด้วยทางเท้าของกลุ่มเรือนระดับเพื่อนบ้าน	137
6-3 การเชื่อมโยงพื้นที่ด้วยลานโล่งของกลุ่มเรือนระดับเพื่อนบ้าน	137
6-4 การเชื่อมโยงพื้นที่ของเรือนพักอาศัยแบบดั้งเดิม	140
6-5 การเชื่อมโยงพื้นที่ของเรือนพักอาศัย ช่วงมีบุตร	140
6-6 การเชื่อมโยงพื้นที่ของเรือนพักอาศัย ช่วงต่อเติม	140
6-7 การเชื่อมโยงพื้นที่ของเรือนพักอาศัย ช่วงครอบครัวขยาย	141
6-8 อิทธิพลปัจจัยที่มีผลต่อรูปที่ว่าง	142
6-9 ลักษณะการเข้าถึงการจัดรูปที่ว่างบ้านดงของศาสนา	144